

LAG- OCH EKONOMIUTSKOTTETS
BETÄNKANDE nr 21/1989-90 med anledning av Itl Karin Anderssons hemställningsmotion till landskapsstyrelsen om utredning av möjligheterna att inrätta kompostering och biogasutvinning i anslutning till soptipparna.

Landstinget har den 11 december 1989 inbegärt lag- och ekonomiutskottets yttrande över nämnda motion. Utskottet, som i ärendet hört biträdande landskapsagronomen Leif Eriksson och vatteningenjören Bror Johansson, får med anledning härav anföra följande.

I motionen föreslås att en utredning av möjligheterna att inrätta kompostering och biogasutvinning i anslutning till våra soptippar görs.

För att biogasutvinning skall kunna ske krävs för det första att avfallet sorteras, malas och komposteras. Därefter kan den malda massan matas in i en biogasanläggning där sedan själva omvandlingen till biogas sker.

Utskottet noterar att den soptipp som skulle kunna bli aktuell för en dylik kompostering och biogasutvinning av hushållsavfall är Ödanböle soptipp i Jomala. Enligt vad utskottet erfarit är mängden sopor som transporteras till Ödanböle soptipp 8.000 ton per år, varav hälften är s.k. organiskt material som skulle kunna användas för biogasutvinning. För att möjliggöra biogasutvinning i anslutning till soptippen skulle dels en anläggning som sorterar ut och malar det organiska materialet och dels en anläggning för biogasutvinning behövas.

Vad gäller en anläggning för biogasutvinning har utskottet informerats om den första biogasreaktor i landet, som gemensamt införskaffats av Vasa stad och Korsholms kommun för att ta hand om hushållsavfall och slam. Sammanlagt rör det sig om 31.000 ton avfall per år, varav 16.000 ton är sopor och 15.000 ton är slam, som kommer att omvandlas till biogas, humusmassa och vatten. Enligt vad utskottet erfarit kommer dock anläggningen inte, trots den avsevärda mängd avfall som kommer att omvandlas, att vara ekonomiskt lönsam. Med tanke på den avsevärt mindre mängd sopor som produceras i landskapet är det svårt att tänka sig att en dylik anläggning skulle kunna vara lönsam här.

Den ekonomiska lönsamheten är dock inte enbart beroende av den mängd sopor som produceras utan även av biogasanläggningens placering. Som tidigare nämnts är den soptipp som främst skulle vara aktuell för en sådan anläggning belägen i Ödanböle i Jomala, vilket betyder omfattande kostnader för distribution av gasen. Även om det teoretiskt sett skulle vara möjligt att flytta soptippen till Mariehamn, där det största behovet av gasen finns, kvarstår problemet att den biogas som kan utvinnas ur soporna är för liten för att det skall vara lönsamt att inrätta en sådan anläggning.

Utskottet har också erfarit att även om produkter från fisket och jordbruket skulle komposteras och omvandlas till biogas är det organiska materialet inte tillräckligt för att det skulle vara motiverat att bygga en biogasanläggning.

Utskottet anser att det i första hand är källsorteringen av avfall som bör prioriteras. Om så sker kommer det organiska materialet på våra soptippar att minska och i stället kommer det att komposteras antingen i det egna hushållet eller i större gemensamma komposter.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet härmed vördsamt föreslå

att Landstinget måtte förkasta hemställningsmotion nr 13/1989-90.

Mariehamn den 13 mars 1990

På lag- och ekonomiutskottets vägnar:

Anders Eriksson
ordförande

Carina Strand
sekreterare

Närvarande vid ärendets avgörande behandling: ordföranden Anders Eriksson, viceordföranden Hedman-Jaakkola samt ledamöterna Harry Eriksson, Holmberg och Söderlund.